

N:o 61.

Af herr Pehrsson, om förhöjd tull å krita.

I samma mån en industrigren ännu är ung och outvecklad, torde densamma vara förtjent af desto kraftigare stöd från statsmagternas sida, helst då talande bevis föreligga, att en mer än vanligt storartad utveckling vore att under sådan förutsättning förvänta.

Vårt land har, som bekant, ovanligt rika mineraliska tillgångar, och deras tillgodogörande är en bland de viktigare källorna för landets ekonomiska bestånd. Vid sidan af mellersta och öfra Sveriges utmärkta metalliska tillgångar har södra delen, det bördiga Skåne, att framvisa stenkols- och kritlager, väl värda att med all kraft bearbetas. Det är på dessa sistnämnda jag utber mig att nu få i korthet fästa Riksdagens uppmärksamhet.

Ännu år 1880 var här gällande en införselafgift för malen krita till belopp af 20 öre pr centner, hvarmed hufvudsaligen afsetts att utjemna det inhemska kritfabrikatets svåra ställning gent emot konkurrerande utländsk vara, enär det förra ifrån de inne i landet belägna kritfälten hade att bära transportkostnader till kustorterna, derifrån skeppning kunde ega rum. Denna lilla införselafgift togs bort, men på andragna skäl beslutade Riksdagen 1882 att å nyo åsätta malen krita en tull af ett halft öre per kilogram. Under de ändrade förhållanden, som i tullpolitiskt hänseende i våra grannländer uppstått på senare åren, i det man der på alla arbetsområden sökt genom höjda införselafgifter stänga ute ifrån sig främmande arbetsprodukter, kan en jmförelsevis så obetydlig tullsats ej vidare här göra till fyllest. Danmark, som är vår störste konkurrent på detta område, skyddar sin egen kritbruksdrift genom en införselafgift af 4 kronor 16 öre per 100 kilogram, under det

vi hafva 50 öre! Finland har tull med 40 penni per centner, Ryssland med 48 kopek i guld per 100 kilogram, och Tyskland har nu senast, för att kunna kraftigare möta det utmärkta svenska fabrikatets inträngande, ändrat dess ställning i tulltariffen, så att det nu hänföres under rubriken »färger», i stället för att ingå bland mineraliska produkter.

Det är ett erkänt förhållande, att en industriell produktion måste, för att varda exportkraftig, först beherska den inhemska marknaden. För den skånska ångslammade kritan kan efter hand öppnas en vidsträckt utländsk marknad, enär dess halt af öfver 99 procent kolsyrad kalk ställer densamma framför alla andra kända fabrikat af samma slag; men då en fabriksprodukt är tung och skrymmande samt derjemte har ett lågt förbrukningsvärde, blir dock alltid svårt att bestå en täflan gent emot andra, visserligen sämre men prisbilligare tillverkningar. Såväl den tyska som den danska kritbruksdriften har just genom det stöd, som en högre tullsats i Danmark, mer än 8 gånger högre än den svenska, alltid förlänar åt tillverkningen, förmått att med sin underlägsna vara upptaga täflan och uttränga delvis vår svenska produkt både här hemma och i utlandet.

Då det ju är alldeles gifvet, att industriella företag, hvilka i tullpolitiskt hänseende hafva en så betydligt osäkrare och mera blottad ställning här än i grannländerna, svårligen kunna påräkna att få villigt understöd af kapitalet, så vore utan tvifvel väl betänkt, om åt denna i Sverige ännu så unga industri, hvilken lyckligtvis har att stödja sig på rika och förträffliga naturtillgångar, den inhemska marknaden blefve något bättre betryggad genom lämplig höjning af gällande införselafgift; och vågar jag därför vördsamt föreslå,

att rubriken för krita måtte i tulltaxan på följande sätt ändras: *Krita, malen eller slammad, per 100 kilogram*..... 1 krona.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 januari 1888.

J. Pehrsson.